

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету,
протокол №7 від 30.01.2018 р.
уведено в дію наказом ректора
№ 32-р від 30.01.2018 р.

Із змінами і доповненнями,
затвердженими вченою радою університету
протокол № 13 від 25.06.2019 р.
уведено в дію наказом ректора
№ 151-р від 25.06.2019 р.

Із змінами і доповненнями,
затвердженими вченою радою університету
протокол № 1 від 31.08.2020 р.
уведено в дію наказом ректора
№ 180-р від 31.08.2020 р.

Б. Б. Буяк

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Історія та археологія

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ

галузі знань 03 ГУМАНІТАРНІ НАУКИ

Кваліфікація: бакалавр історії та археології

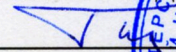
Тернопіль 2020 р.

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	03 Гуманітарні науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	032 Історія та археологія
ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ (СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ)	-
ДРУГА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ (ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ)	-
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	-
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
СТУПІНЬ	Бакалавр
КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр історії та археології

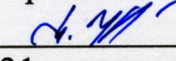
ПОГОДЖЕНО

Голова науково-методичної ради
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

П. В. Терещук
«31» серпня 2020 р.

РОЗРОБЛЕНО І РЕКОМЕНДОВАНО
робочою групою ОПІ
історичного факультету
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Керівник робочої групи
(гарант освітньої програми)

А. Б. Кліш
«31» серпня 2020 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено на основі Закону України «Про вищу освіту» з урахуванням Стандарту вищої освіти зі спеціальності 032 Історія та археологія для першого (бакалаврського) рівня (наказ МОН від 29.04.2020 р. № 575) (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/05/2020-zatverd-standart-032-b.pdf>) робочою групою у складі:

Кліш Андрій Богданович, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка – **гарант**;

Кіцак Володимир Миронович, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

Терещенко Валентин Дмитрович, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

Цвид Світлана – студентка 2 курсу історичного факультету ТНПУ імені Володимира Гнатюка – *внутрішній стейкхолдер зі складу здобувачів вищої освіти*;

Паньків Ірина – студентка 3 курсу історичного факультету ТНПУ імені Володимира Гнатюка – *внутрішній стейкхолдер зі складу здобувачів вищої освіти*;

Полянський Федір, кандидат історичних наук, директор Державного архіву Тернопільської області – *зовнішній стейкхолдер*;

Ягодинська Марина Олександрівна, кандидат історичних наук, директорка Тернопільського обласного центру охорони та наукових досліджень пам'яток культурної спадщини – *зовнішній стейкхолдер*.

Рецензенти

Райківський Ігор Ярославович – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України і методики викладання історії ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Криськов Андрій Анатолійович – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри українознавства і філософії Тернопільського національного технічного університету.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 032 Історія та археологія

1 – загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, кафедра історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Кваліфікація: Бакалавр історії та археології
Офіційна назва освітньої програми	Історія та археологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Одиничний. Для ОС «бакалавр» –240 кредитів ЄКТС. Термін навчання –3 роки 10 місяців
Цикл / рівень програми	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	до 1.07.2022 р.
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvania/osvitni_prohramy/bakalavr/history/opp_032.php
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечити високий рівень підготовки фахівців в сфері історії, археології, музейної, архівної, пам'яткоохоронної діяльності, що сприятиме конкурентоспроможності випускників на ринку праці на основі використання інноваційних технологій навчання та поєднання власного досвіду з кращими світовими практиками; створення сприятливого середовища для різнобічного освітньо-професійного розвитку здобувачів вищої освіти.	
3 – Характеристика програми	
Предметна область (галузь спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань – 03 Гуманітарні науки Спеціальність – 032 Історія та археологія Об'єкт вивчення та професійної діяльності: минуле людства, України та інших країн в усіх його проявах. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, у сфері історії та археології. – Теоретичний зміст предметної області: становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять, які використовуються в процесі вивчення минулого різних суспільств та їх сегментів, явищ, персоналій, сукупності матеріальних, побутових, духовних, соціальних аспектів в конкретному просторовому та часовому періоді. – Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні історичні методи аналізу подій, структур, процесів, культур та персоналій, методи і методики дослідження історичних джерел та археологічних культур, інформаційно-комунікаційні технології.

	– Інструменти та обладнання: програмне забезпечення, мультимедійні засоби; системи електронних бібліотек та архівів; автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи; системи опрацювання текстової та графічної інформації.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма відповідає сучасному стану історичної науки з прикладною орієнтацією на фахову експертів з регіоналістики та урбаністики, архівістів, музейників.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Формування компетентного фахівця, здатного реалізовувати науково-просвітницькі проекти.
Особливості програми	Програма скерована на оволодіння фундаментальними знаннями історії, навичками наукового дослідження та практичної діяльності історика і археолога, у архівній та музейній роботі, дослідженні суспільно-політичних і соціокультурних реалій України та світу від найдавніших часів до сьогодення.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Відповідно до Національного класифікатора професій ДК 003:2010, зокрема, може працювати: 2443.2 – історик, історик (економіка), історик (політика), історик (суспільні відносини), консультант з питань історії; 2431.2 – архівіст, експерт з комплектування музейного та виставочного фонду, зберігач експонатів, зберігач фондів; 2441.1 – антрополог; 2442.2 – археограф, археолог, етнолог, палеограф; Бакалавр історії та археології може працювати в науковій галузі; в органах державної влади і місцевого самоврядування; в аналітично-інформаційних інституціях; у друкованих та електронних засобах масової інформації, PR-технологіях; у соціальних і культурних закладах, громадських організаціях, партіях тощо.
Подальше навчання	Можливість навчатися за освітньою програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної та неформальної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Ґрунтуються на принципах студентоцентризму, особистісно-орієнтованому та проблемному підходах до навчання; проходить у формі лекційних, семінарських та практичних занять, самостійної індивідуально-дослідної роботи з використанням елементів дистанційного навчання. Навчання передбачає підготовку курсових і бакалаврських робіт; навчально-виробничі практики.
Оцінювання	Оцінювання здійснюється за трьома шкалами: Національною («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «зараховано/ незараховано»), ECTS (A, B, C, D, E, FX, F), 100-бальною шкалою. Види оцінювання: поточний контроль, модульний контроль, ІНДЗ, підсумковий контроль (заліки та іспити у вигляді тестування), курсова робота, захист результатів практики, кваліфікаційна робота.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі історії та археології або у процесі навчання, здійснювати аналіз історичних явищ і подій, що передбачає застосування теорій та методів історичної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 10. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 11. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 12. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p>
<p>Фахові компетентності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.</p> <p>ФК 2. Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах.</p> <p>ФК 3. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією.</p> <p>ФК 4. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи.</p> <p>ФК 5. Здатність відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).</p> <p>ФК 6. Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.</p> <p>ФК 7. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини.</p> <p>ФК 8. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.</p> <p>ФК 9. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.</p> <p>ФК 10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.</p> <p>ФК 11. Здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність.</p> <p>ФК 12. Здатність робити відбір та прийняття на збереження</p>

	артефактів і документів у відповідності до нормативів, організувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.
7 – Програмні результати навчання	
	<p>ПРН 1. Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему</p> <p>ПРН 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій і використовувати ці знання у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел</p> <p>ПРН 4. Володіти понятійно -категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.</p> <p>ПРН 5. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.</p> <p>ПРН 6. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії</p> <p>ПРН 7. Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах</p> <p>ПРН 8. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.</p> <p>ПРН 9. Мати навички організації практичного вирішення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України</p> <p>ПРН 10. Застосовувати сучасні методиками у процесі популяризації історії та археології, а також здійсненні різних видів педагогічної діяльності.</p> <p>ПРН 11. Здійснювати аналіз ситуації з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.</p> <p>ПРН 12. Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій та спільнот</p> <p>ПРН 13. Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних і культурних цінностей.</p> <p>ПРН 14. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології</p> <p>ПРН 15. Знати особливості відповідних історичних подій на Тернопіллі та використовувати ці знання у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 16. Застосовувати сучасні методиками у процесі популяризації регіональних особливостей історичного процесу.</p> <p>ПРН 17. Спілкуватися українською та англійською мовами як усно, так і письмово, читати фахову літературу англійською мовою</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	

Кадрове забезпечення	Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють професійну підготовку за освітньо-професійною програмою відповідає ліцензійним умовам (згідно з чинними нормативами для підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. (із змінами і доповненнями, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 347) «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»).
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня освітньої програми «Історія та археологія» відповідає ліцензійним умовам. Площі приміщень, що використовуються у навчальному процесі відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки. Згідно з чинними нормативами для підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. (із змінами і доповненнями, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 347) «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	У Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка функціонує потужна система інформаційного забезпечення, складовими якої є: офіційний сайт університету(http://tnpu.edu.ua); електронний архів-репозитарій(http://dspace.tnpu.edu.ua/index.jsp?locale=uk); точки бездротового доступу до Інтернету; електронний каталог віртуальної бібліотеки (http://catalog.library.tnpu.edu.ua); наукова бібліотека, читальні зали, віртуальне навчальне середовище Moodle. Навчально-методичне забезпечення навчального процесу включає: навчальний план, навчально-методичні комплекси дисциплін, навчальні та робочі програми дисциплін; програму практики; методичні вказівки щодо виконання курсових та бакалаврських робіт; пакети комплексних контрольних робіт; авторські розробки (підручники, навчальні посібники, методичні матеріали) професорсько-викладацького складу.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	ТНПУ співпрацює з науково-дослідними установами України, НАН України, НАПН України, підтримує тісні зв'язки із спорідненими закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	ТНПУ ім. В. Гнатюка співпрацює із закладами вищої освіти зарубіжних країн згідно з угодами про міжнародну кредитну мобільність, зокрема і з університетами, де діють аналогічні освітні програми: Шеньянський університет – History https://en.syu.edu.cn/Study_at_SYU/web02.htm (27.11.2019 р. – 26.11.2024 р.) Варшавський університет - Archeology (Studies in English) https://en.uw.edu.pl/education/degree-programmes-1st-2nd-and-long-cycle-studies-bachelor-and-master/ (15.05.2019 р.) Шимкентський університет – Історія https://univershu.edu.kz/ru/courses/2017-10-23-19-18-53 (30.11.2018 р. – 29.11.2023 р.) Нахічеванський державний університет - History teaching, Museology, archival work and protection of monuments, History https://ndu.edu.az/fakulteler/tarix-filologiya/ (13.08.2018 р. – 12.08.2023 р.) Вроцлавський університет - Institute of Archaeology, Historical Institute

	https://uni.wroc.pl/en/faculties/faculty-of-historical-and-pedagogical-sciences/ (27.03.2018 р.- необмежений) Гуманітарно-природничий університет ім. Яна Длугоша в Ченстохові – History http://www.en.ujd.edu.pl/articles/view/fields-of-study (10.10. 2016 р.- необмежений) Університет ім. Яна Кохановського в м. Кельцях – History https://en.ujk.edu.pl/studies/fields-of-study/1st-cycle-studies-bachelor-degree-programmes/ (22.05.2015 р.- необмежений) Університет Баня Лука – History https://unibl.org/en/studies/types-and-levels-of-studies/licensed-study-programs-at-the-first-study-cycle (Меморандум про порозуміння 20.02.2012 р.- необмежений) Державний університет ім. Шота Руставелі – History https://bsu.edu.ge/sub-25/program/2/index.html (Меморандум про згоду 26.01.2012 р. - необмежений) Університет Св. Джерома (об'єднаний з університетом Ватерлоо) – History https://www.sju.ca/undergraduate-programs (17.04.2006 р. необмежений) Бетані Лютеран Коледж/Манкато - History https://blc.edu/academics/programs/ (08.02.2005 р.- необмежений)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не здійснюється

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
Загальна підготовка			
ОК 1.	Філософія	4	екзамен
ОК 2.	Педагогіка	3	залік
ОК 3.	Людина і навколишнє середовище	3	залік
ОК 4.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ОК 5.	Іноземна мова	6	залік, екзамен
ОК 6.	СІТ та комп'ютерна практика	3	залік
ОК 7.	Культура безпеки життєдіяльності, цивільний захист та охорона праці	3	залік
Професійна підготовка			
ОК 8.	Історія Стародавнього Сходу	4	екзамен
ОК 9.	Історія України	34	залік, екзамен
ОК 10.	Археологія	9	екзамен
ОК 11.	Історія первісного суспільства	4	залік
ОК 12.	Вступ до спеціальності	3	залік
ОК 13.	Історія Стародавньої Греції і Риму	4	екзамен
ОК 14.	Спеціальні історичні дисципліни	8	екзамен
ОК 15.	Історія середніх віків	7	екзамен
ОК 16.	Історія культури	8	екзамен
ОК 17.	Нова історія країн Європи та Америки	10	екзамен
ОК 18.	Музеєзнавство	4	екзамен
ОК 19.	Архівознавство	4	екзамен

ОК 20.	Історія країн Азії та Африки	7	залік, екзамен
ОК 21.	Політологія	3	екзамен
ОК 22.	Методика археологічних досліджень	5	екзамен
ОК 23.	Новітня історія країн Європи та Америки	8	залік, екзамен
ОК 24.	Курсова робота	6	залік
Практики			
ОК 25.	Польова археологічна практика	3	залік
ОК 26.	Архівно-музейна практика	6	залік
ОК 27.	Виробнича практика	12	залік
Атестація			
ОК 28.	Кваліфікаційна робота	6	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		180	
Вибіркові компоненти ОП			
Загальна підготовка			
	Вибіркові компоненти*	21	заліки
Професійна підготовка			
	Вибіркові компоненти*	39	заліки, екзамен
Загальний обсяг вибірових компонентів:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

*Вибіркові компоненти (навчальні дисципліни) із загальноуніверситетського каталогу вибірових навчальних дисциплін загальної підготовки та каталогу вибірових дисциплін професійної підготовки освітньої програми, а також навчальних дисциплін з інших освітніх програм чи інших рівнів вищої освіти ТНПУ / інших ЗВО за програмами зовнішньої чи внутрішньої академічної мобільності.

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Цикл дисциплін загальної підготовки
Цикл дисциплін професійної підготовки
Практична підготовка

КУРС	СЕМЕСТР	НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ	ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА
	1	СІТ та комп'ютерна практика	
		Людина і навколишнє середовище	
		Історія Стародавнього Сходу	
		Археологія	
		Історія первісного суспільства	

		Вступ до спеціальності	
		Історія України	
	2	Іноземна мова	Польова археологічна практика
		Культура безпеки життєдіяльності, цивільний захист та охорона праці	
		Історія України	
		Історія Стародавньої Греції і Риму	
		Спеціальні історичні дисципліни	
		Археологія	
2 курс	3	Філософія	
		Педагогіка	
		Іноземна мова	
		Українська мова	
		Історія середніх віків	
		Історія України	
	4	Історія культури	Курсова робота
		Іноземна мова	
		Історія середніх віків	
		Історія України	
3курс	5	Нова історія країн Європи та Америки	
		Історія України	
		Музеєзнавство	
		Архівознавство	
	6	Історія України	Курсова робота
		Нова історія країн Європи і Америки	Архівно-музейна практика
		Історія країн Азії та Африки	

4 курс	7	Політологія	
		Методика археологічних досліджень	
		Новітня історія країн Європи та Америки	
		Історія країн Азії та Африки	
		Історія України	
	8	Історія України	Виробнича практика
		Новітня історія країн Європи та Америки	
		КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньої програми проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичні проблеми історії або археології, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Кваліфікаційна робота оприлюднюється в репозитарії ТНПУ.
Система внутрішнього забезпечення якості	Функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів: <ul style="list-style-type: none"> • визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; • здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; • забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; • забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; • забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. Система забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та якості вищої освіти за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти. Регулюється Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка, затвердженим вченою радою університету, протокол № 7 від 23.02.2016 р. із змінами і доповненнями, затвердженими вченою радою університету, протокол № 6 від 23.12.2019 р., уведеними в дію наказом ректора № 281-р від 23.12.2019 р.
Принципи та процедури забезпечення якості освіти	Інформація про якість вищої освіти є відкритою та доступною для перегляду освітніх, освітньо-наукових програм, які містять конкретні цілі, зорієнтовані на результати навчання та кваліфікації; чіткі правила організації навчання здобувачів вищої освіти; необхідні ресурси для здійснення освітньої діяльності та підтримки здобувачів вищої освіти; збирає, аналізує і використовує необхідну інформацію для ефективного управління своєю освітньою діяльністю. Принципи та процедури забезпечення якості освіти передбачені у «Програмі заходів із забезпечення якості освіти у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка», затверджені вченою радою університету, протокол № 8 від 29.01.2019 р., уведені в дію наказом ректора № 29-р від 29.01.2019 р.
Моніторинг та періодичний	Механізм створення та періодичного перегляду ОП закладено у «Положенні про проектні групи та групи забезпечення спеціальності з

<p>перегляд освітніх програм</p>	<p>розроблення та супроводження освітніх програм», що діє у ТНПУ: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_proektni_hrupy_ta_hrupy_zabezpechennia_spetsialnosti_z_rozroblennia_i_sprovodzhennia_osvitnikh_prohram.pdf.</p> <p>Група забезпечення спеціальності 032 Історія та археологія здійснює моніторинг ринку праці, організаційно супроводжує процес підготовки здобувачів вищої освіти упродовж усього терміну навчання, аналізує її актуальність, відповідність ОП чинним нормативним документам, рекомендаціям МОН України, вимогам роботодавців та студентської спільноти й, за необхідності, розробляє зміни до навчальних планів та іншої документації. Пропозиції щодо удосконалення ОП надає програмна рада зі спеціальності 032 Історія та археологія як дорадчий орган гаранта ОП, створена Комісією внутрішнього забезпечення якості освіти історичного факультету.</p> <p>Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка, затвердженим вченою радою університету, протокол № 7 від 23.02.2016 р. із змінами і доповненнями, затвердженими вченою радою університету, протокол № 6 від 23.12.2019 р., уведеними в дію наказом ректора № 281-р від 23.12.2019 р.</p>
<p>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників</p>	<p>Регулюється положенням про підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженим вченою радою університету протокол № 1 від 30.08.2019 р., уведеним в дію наказом ректора № 180-р від 02.09.2019 р.</p>
<p>Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу</p>	<p>Здобувачі ОП Історія та археологія забезпечені необхідними ресурсами (матеріальна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, дистанційна освітня платформа Moodle). Реалізуються заходи щодо удосконалення організації самостійної роботи здобувачів різних форм навчання, в т.ч. через постійний моніторинг, актуалізацію курсів дисциплін, дистанційну освітню платформу Moodle. В ТНПУ діють:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Положення про організацію самостійної роботи студентів: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_samostiinu_robotu_studentsi_v_.pdf ; • Положення про дистанційне навчання в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polozhennia_pro_dystantsiine_navchannia.pdf • Положення про електронний навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_elektronnyi_navchalno_m_etodychnyi_kompleks_navchalnoi_dystsypliny.pdf
<p>Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації</p>	<p>Публічний доступ до інформації про підготовку бакалаврів за освітньою програмою «Історія та археологія» надається за посиланнями: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/bakalavr/history/opp_032.php</p>
<p>Запобігання та виявлення</p>	<p>Запобігання плагіату (копіювання) в освітньому процесі здійснюється шляхом: формування, видання та розповсюдження методичних</p>

академічного плагіату	<p>матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у письмових роботах матеріали; запровадження курсу лекцій з основ наукового письма та дослідницької роботи з вивчення вимог до написання письмових робіт та акценту на принципи самостійності роботи над письмовими завданнями різних видів, коректного використання інформації з інших джерел та уникнення плагіату, а також правил опису джерел та оформлення цитувань.</p> <p>Науковими керівниками в обов'язковому порядку на всіх етапах виконання курсових та бакалаврських робіт здійснюється контроль та попередження фактів академічного плагіату.</p> <p>Регулюється Положенням про запобігання і виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності в навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, затвердженим вченою радою університету, протокол № 12 від 22.05.2018 р., уведеним в дію наказом ректора № 149-р від 22.05.2018 р.</p>
------------------------------	---

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ОК17	ОК18	ОК19	ОК20	ОК21	ОК22	ОК23	ОК24	ОК25	ОК26	ОК27	ОК28
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 1				+						+		+																
ЗК 2			+			+	+															+						
ЗК 3	+	+		+		+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+
ЗК 4	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+		+	+	+	+	+	+	+
ЗК 5					+	+																						
ЗК 6								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+				+
ЗК 7	+	+	+	+		+		+	+	+	+		+	+	+		+	+		+		+	+	+	+			+
ЗК 8			+			+			+	+						+			+		+	+			+	+	+	
ЗК 9	+				+							+				+			+		+			+	+			+
ЗК 10		+			+		+		+	+												+			+	+	+	
ЗК 11			+				+																					
ЗК 12	+			+	+																	+						
ФК 1								+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+		+	+				+
ФК 2								+	+		+		+		+		+		+	+	+		+	+				+
ФК 3								+	+		+	+	+		+		+			+			+	+				+
ФК 4					+		+	+		+		+		+	+	+	+	+		+		+	+	+		+	+	+
ФК 5						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+
ФК 6					+			+	+	+			+	+			+			+	+		+	+	+	+	+	+
ФК 7									+									+				+			+	+	+	
ФК 8	+							+		+					+						+			+				+
ФК 9				+			+	+		+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 10							+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+		+
ФК 11									+													+			+			+
ФК 12									+									+	+			+		+		+	+	+

Нормативна база

1. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система: довідник користувача / пер. з англ.; за ред. Ю. М. Рашкевича та Ж. В. Таланової. Львів: видавництво Львівської політехніки, 2015. 106 с.
2. Закон «Про вищу освіту» // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Закон «Про освіту» // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
4. . Класифікатор професій: ДК 003: 2010 / [розроб.: М. Гаврицька та ін.]. К.: Соцінформ: Держспоживстандарт України, 2010. 746 с.
5. Стандарт вищої освіти зі спеціальності 032 Історія та археологія для першого (бакалаврського) рівня проектною групою спеціальності 032 «Історія та археологія» (наказ МОН від 29.04.2020 р. № 575) (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/05/2020-zatverd-standart-032-b.pdf>)
6. Національна рамка кваліфікацій // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п> .
7. Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
8. Постанова Кабінету міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
9. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. URL: http://edu-mns.org.ua/img/news/8635/NakMON_1254_19.pdf

Програма схвалена на засіданні кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук

Доктор історичних наук, професор

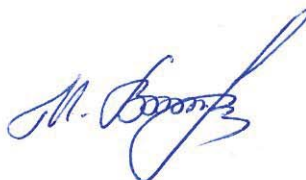

М.В. Бармак

Програма затверджена Вченою радою історичного факультету

Протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.

Голова ради факультету

В.В. Місько

Освітня програма рекомендована до впровадження Вченою радою Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.

Учений секретар університету

В.Р. Гевко